

Publikációs jegyzék

Önálló kötet

1. Avarok a Herke tónál. Antológia, 2008.
2. Régészeti iskola a kincses városban (1940–1944). László Gyula kolozsvári évei. Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Kairosz Kiadó, Budapest, 2021.

Kötetszerkesztés

Magyar őstörténet. Tudomány és hagyományörzés. Szerk.: Szentpéteri József, Sudár Balázs, Petkes Zsolt, Lezsák Gabriella, Zsidai Zsuzsanna. Bp., MTA BTK MÓT 2014.

Kunkovác László: Világjelek -- Signs of the Universe, Bp., Szerk.: M. Lezsák Gabriella. Magyar Fotóművészek Szövetsége, 2016.

TV műsorszerkesztés:

Hagyaték: Fehérlófia. Szellemtörténeti magazinműsor szerkesztése (Duna TV, 2012)

Hagyaték: Csodaszarvas. Szellemtörténeti magazinműsor szerkesztése (Duna TV, 2012)

Hagyaték: A lobogó. Szellemtörténeti magazinműsor szerkesztése (Duna TV, 2012)

Hagyaték: A népzene és a néptánc. Szellemtörténeti magazinműsor (Duna TV, 2012)

Tanulmányok, cikkek, recenziók (Válogatás)

1. A ló a magyar mondavilágban. História, 26. (2005) 20–23.
2. A kunszállási avarok temetkezési szokásai. Archaeologia Cumanica 2. Kecskemét, 2009. 145–164.
3. Epizódok a kolozsvári régészeti iskola történetéből – Trianon előtt és után. Életünk (2013) 3. 117–125.
4. Az avarok és a magyar őstörténet. Kőrösi Csoma Sándor – Mi a magyar? A Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület Kiadványa. Sepsiszentgyörgy, 2014. 157–168.
5. László Gyula életműve egy évforduló apropóján. Életünk, LII. (2014) 11. 57–74.
6. Attila sírja – Ősi rejtély a Tisza mélyén? Történelemportal, II. (2014) 3. május. 38–41.
7. A világügyelő. Tanulmányok Hoppál Mihály 70. születésnapjára. Ethnica, XVI. 3. (2014), 47–48. (Recenzió.)
8. Attila sírja. In: Kőrösi Csoma Sándor – Az igazság keresése. Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület Kiadványa. Szerk.: Gazda József et al. Sepsiszentgyörgy, 2015. 385–393.

9. A bécsi magyar eredetű műkincsek és a visszaszerzésükre irányuló törekvések a reformkorban és a dualizmus alatt. In: „in nostra lingua Hringe nominant.” Tanulmányok Szentpéteri József 60. születésnapja tiszteletére. Szerk.: Balogh Csilla et al. Bp.–Kecskemét, 2015, 285–311.
10. Népvándorlás kori régészetünk és a Kunkovács-archívumban található értékek. In: Egy fotóművész időutazása. A Kunkovács-archívum helye, szerepe, művészeti és tudományos jelentősége. Bp., 2015. 22–31.
11. Vincze Zoltán: A kolozsvári régészeti iskola a Pósta Béla-korszakban. Századok, 149. (2015) 2. 528–530. (Recenzió.)
12. Írott kútfők a magyar őstörténet kaukázusi kapcsolatairól. In: Ferenczné Szócs Éva; Gazda József; Szabó Etelka (szerk.) Kőrösi Csoma Sándor – Nyomok az időben: (Eurázsiai civilizációs rétegek). Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, 2016. 282–292.
13. László Gyula. In: Arany János: Rege a csodaszarvasról. Lakitelek, Antológia Kiadó, 2016.10.
14. Attila sírja – A folyómeder motívuma. Tanulmányok Tomka Péter 70. születésnapja tiszteletére. Szerk.: Takács Miklós et al. Győr, 2016. 417–429.
15. „Ott békültem ki a sorssal...” László Gyula kolozsvári évei (1940-1949) a tudomány és a haza szolgálatában. In.: Erdélyi Múzeum. LXXIX. kötet. 2017. 1. Füzet. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Kiadása. Kolozsvár, 2017, 168–182.
16. A „kaukázusi őshaza” a tudományos kutatások tükrében. In: Kőrösi Csoma Sándor. Gyökereink. Szerk.: Ferencz Szócs Éva-Gazda József-Szabó Etelka. Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Sepsiszentgyörgy. 2017. 53–75.
17. A magyar őstörténet észak-kaukázusi vonatkozásai. In: Valóság, 2017. augusztus, LX. évfolyam, 8. szám. 64–74.
18. The Grave of Attila and its River-bed Burial Motif. In: Mátéffy, Attila; Szabados, György (szerk.) Shamanhood and Mythology. Archaic Techniques of Ecstasy and Current Techniques of Research: Honour of Mihály Hoppál, celebrating his 75th Birthday. Budapest, Magyar Vallástudományi Társaság (2017), pp. 281–294.
19. Törött és rongált íjak a népvándorlás kori és a 10-11. századi Kárpát-medencei leletanyagban. In: Studia ad Archaeologiam Pazmaniensia-Magyar Őstörténeti Témacsoport Kiadványok. Hadak útján XXIV. A népvándorláskor fiatal kutatóinak XXIV. konferenciája. Esztergom 2014. november 4-6. Bp-Esztergom. Archaeolingua 2017. 399–408.
20. А.М. Новичихин, Г. Лежак, Э. Галл, А. Авар: Фрагмент Лицевой Пластины Поясной Сумки Из Могильника Андреевская Щель. Размышления В Связи С Распространением Поясных Сумок На Территории Восточной Европы И Карпатского Бассейна. In: VII. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Социально-экономическое развитие населения Западного Кавказа в древности и средневековье. Материалы международной археологической конференции (г. Краснодар, 31 мая-2 июня 2, 2017 г.). Ред. Руслан Б. Схатум, Владислав В. Улитин. Краснодар, 2017, 202–217.

21. Novicsihin, Andrey M.- M. Lezsák Gabriella- Gáll Erwin: Tarsolylemeztöredék Andrejevszkaja Scselből. Gondolatok a tarsolyok Kelet-Európai és Kárpát-medencei elterjedésével kapcsolatban. In.: Alba Regia 2017. 67-88. Beszámoló az Észak-Kaukázus előterébe vezetett régészeti kutatóutakról (2016–2017). In: Alba Regia 2017. 51–66.
22. Medgyesi Pál: Honfoglalók a Békési tájakon. Békés megye jelentősebb 10-11.századi sírleletei. In: Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából. Újsorozat IX. (XIX. kötet) Kolozsvár, 2016. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Kiadása. 281–283. (Recenzió)
23. Kunkovács László: Világjelek. Magyar Iparművészet 2017/3. 55–58. (Recenzió)
24. Világjelek. Az etnofotográfus Kunkovács László új könyvéről. Magyar Krónika 2017/5. (május, 36. szám), 108–109. (Recenzió)
25. A teljesség templomai (Németh Zsolt: A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai II. Szombathely, 2017.) Hitel 2017/8, 126–128. (Recenzió)
26. Beszámoló az Észak-kaukázusi régészeti kutatóutakról. In: Körösi Csoma Sándor. Kötődések. Szerk.: Ferenczné Szócs Éva és Gazda József. Körösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Sepsiszentgyörgy, 2018. 230–234.
27. A Kis-Szamos völgyének régészeti repertórium. Valóság, 2018. november, LXI. évfolyam 11. szám. 98–104. (Recenzió)
28. Андрей Новичихин - Габриэлла М. Лежак - Эрвин Галл: Позолоченный серебряный наконечник, украшенный пальметным орнаментом, из могильника Андреевская щель близ Анапы. In: VIII. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Война и торговля как факторы исторического развития народов Западного Кавказа в древности и средневековье. Материалы международной археологической конференции (г. Анапа, 29-31. мая, 2018 г.) Ред. Руслан Б. Схатум, Владислав В. Улитин. Краснодар, КГИАМЗ им. Е.Д. Фелицына. 2018, 226–241.
29. Erwin Gáll – Gabriella M. Lezsák – Andrey Novichikin: Fragmentul de plăcuță de geantă de la Andreevskaia Shchel (Anapa, Federația Rusă). Observații privind răspândirea genților decorate cu plăcuțe în secolul al X-lea. Revista Arheologică, serie nouă (Republica Moldova) 14/1, 2018, 59–78.
30. Gabriella M. Lezsák – Andrey Novichikhin – Erwin Gáll: The analysis of the discoid braid ornament from Andreyevskaya Shhel (Anapa, Russia) (10th century). Acta Archaeologica Carpathica 53. 2018, 143–168.
31. Erwin Gáll – Gabriella M. Lezsák: A view from the West to the East. An analysis of the characteristics, chronology, and distribution of the sabretache plates in the 10th century. Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, Jahrgang 46. 2018, 85–112.
32. M. Lezsák Gabriella – Székely Zsolt: "Kedves komám!" László Gyula és Székely Zoltán levelezése. In: Acta Siculica 2018–2019, 285–305.
33. Андрей Новичихин, Габриэлла М. Лежак, Эрвин Галл: Находки венгерского типа из могильника «Андреевская щель». IX. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Ред. Руслан Б. Схатум, Владислав В. Улитин. Краснодар, КГИАМЗ им. Е.Д. Фелицына, Краснодар, 2019. 207–217.

34. The Avar-period cemetery of Kunszállás-Fülöpjakab (Bács-Kiskun county, Hungary). In: Genetic insights into the social organisation of the Avar period elite in the 7th century AD Carpathian Basin. Veronika Csáky et al. Scientific Reports, 2020, 6–7.
35. A 6–11. századi Kárpát-medencei temetkezések szándékosan rongált íjairól. In: Первый Молдо–Венгеский археологический круглый стол, посвященный вопросам раннего средневековья Восточной Европы. Кишинёв, 10–11 июня 2015. Kišinëv, 10-11 iunâ 2015.) / I. Moldáv–magyar régészeti kerekasztal konferencia Kelet-Európa kora középkoráról. Kisinyov, 2015. június 10–11. Türk, Attila; Budai, D. Adorján; Dergačev, Liliâ; Sinika, Vitalij; Rabinović, Roman. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Martin Opitz Kiadó, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Magyar Őstörténeti Kutatócsoport, Budapest, 2020, 187–199.
36. Ezer és ezer jel. Őstörténetünk kaukázusi forrásai. Honfoglaló magyar jellegű leletek Oroszországból. Kiállítás Pósta Béla régész emlékére. Kiállítás-vezető, MNM 2020. február 17-április 26. 15 p. (2020)
37. Thousands and thousands signs. Caucasian Sources of our Prehistory. Exhibition of Hungarian-type finds from the conquest Period from South Russia. In memoriam of Béla Pósta archaeologist. Hungarian National Museum, February 17. 2020- Ápril 26, 2020. Exhibition Guide Book, Bp., Hungarian National Museum, 2020.
38. Őstörténetünk kaukázusi forrásai. In: Határtalan régészet 2020/5. 69–71.
39. Hunor és Magyar nyomában – etnogenezisünk kaukázusi kérdései. Beszélgetés M. Lezsák Gabriella régésszel. In: Hitel, 2020. december, 21–29.
40. A magyar őstörténet kaukázusi forrásai. In: Neparáczi, Endre (szerk.) Magyar őstörténeti műhelybeszélgetés. Budapest, Magyarországi Kutató Intézet (2020) 193–244.
41. "Gondolatok a pincében." László Gyula és a székely humor rímekben (1944 nyarán az Erdélyi Tudományos Intézetben). In: Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények 64 (2020), 57–73.
42. László Gyula kolozsvári évei (1940–1949). In: Gróf Péter – Hoppál Mihály – Szabados György szerk.: „Elődeim kezét fogom, az ő munkájukat folytatom”. Emlékkötet László Gyula halálának 20. évfordulójára. Budapest, 2021. 11–38.
43. Andrej Novicsihin, M. Lezsák Gabriella, Gáll Erwin: Az Anapa melletti Andrejevskaja scsel 10. századi leleteinek Kárpát-medencei párhuzamai. In: Ephemeris Hungarologica 2021/1, 147–168.
44. Tudománypolitika és régészet a két világháború közötti Magyarországon. A kolozsvári régészeti iskola a „visszatért Észak-Erdély” alatti időszakban (1940–1944). In: Valóság, 2021/3, 57–68.
45. Roska Márton a kolozsvári egyetem Ősrégészeti Tanszéke élén (1940–1945). Tanártársak, tanítványok. In: Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából. Új sorozat XII–XIII. (XXII–XXIII.), 2017-2018. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2021, 273–287.

46. „A sírok nem némák...” László Gyula régészeti tevékenysége Erdélyben. In: Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából. Új sorozat XII–XIII. (XXII–XXIII.) Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2021, 237–255.
47. A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai (Németh Zsolt: A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai. Északkelet és a Tisza völgye. Budapest, 2019, Magyarországtudományi Intézet, 192 p.) In: Valóság, 64. évfolyam/1 (2021) 104–106. (Recenzió)
48. Новичихин А.М., М. Lezsák Gabriella, Галл Э.: Российско-Венгерская археологическая экспедиция 2019 г.: Раскопки средневекового могильника «андреевская щель-1». In: Чайка, Иван Геннадиевич; Jefremov, Juri Vasilievics; Konstantinidi, Kristófor Alekszandrovics (szerk.) ВЕСТНИК КРАСНОДАРСКОГО РЕГИОНАЛЬНОГО ОТДЕЛЕНИЯ РУССКОГО ГЕОГРАФИЧЕСКОГО ОБЩЕСТВА, Krasnodar, Kuban State University (2021) pp. 492–495.
49. А.М. Новичихин, Г.М. Лежак. Исследование средневекового могильника Андреевская щель 1. In: Археологические открытия, 2019 год. Москва: ИА РАН. Институт археологии, 2021, 239–241.
50. „Erdély földjének régészeti feltárása, s a már végzett munkáról pontos számadás.” : Az Erdélyi Tudományos Intézet régészeti szakosztálya (1940-1949) In: Erdélyi Múzeum 83/1 (2021), 129–143.
51. Régészeti iskola a kincses városban (1940–1944). László Gyula kolozsvári évei. Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Kairosz Kiadó, Budapest, 2021.
52. Őstörténetünk kaukázusi forrásai. A 100 éve elhunyt Pósta Béla (1862-1919) régész emlékére. In: Gazda, József; Ferenczné, Szócs Éva (szerk.) Kőrösi Csoma Sándor: Sorskérdéseink. Kovászna, Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, (2021) 317–329.
53. Новичихин А.М., Лежак Г., Галл Э.: Археологические параллели находок X века из могильника Андреевская щель, близ Анапы, с находками из Карпатского бассейна. /ДРЕВНОСТИ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА И ПРИЛЕГАЮЩИХ ТЕРРИТОРИЙ. Научный альманах, посвященный 95-летию юбилею крупнейшего специалиста по аланской археологии и истории, доктора исторических наук Владимира Александровича Кузнецова. ИЗ ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ НАРОДОВ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА (FROM THE HISTORY OF THE NORTH CAUCASIAN PEOPLES CULTURE). Сборник научных статей / коллектив авторов; под ред. д-ра ист. н., доц. Ю.А. Прокопенко, к-та ист. н. С.Н. Малахова. – Ставрополь: Печатный Двор, 2022. – Вып. 15., 250–268.
54. Onogurok és szabirok a Meótiisz mellékén. In: Neparáczki, Endre (szerk.) Magyar őstörténeti műhelybeszélgetés II. Budapest, Magyarországtudományi Intézet (2022), 135–160.
55. Új adatok a honfoglaló magyarok részleges lovastemetkezéseinek eredetéhez. In: Hoppál, Bulesú; Szabados, György (szerk.) Mítosz és történelem II. Tanulmányok Hoppál Mihály 80. születésnapjára. Budapest, Európai Folklor Intézet, Magyar Vallástudományi Társaság (2022), 249–266.
56. Türk A.-Füredi Á.-Nyikityina T. B.-Strohmayr Á.-Lezsák G.-Gáll E.-Harangi F.: Tarsolylemezek és szegélyveretes tarsolyok Kelet-Európa kora középkori régészeti

hagyatékában In: Virágos Gábor (szerk.): Tarsolylemezek - A honfoglaló elit kincsei. Kiállítási katalógus, Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum, 2022, 14–22.

57. Bevezető a képeskönyvhöz. In: Dorner, Anita (szerk.): A csodaszarvas mondája. Budapest, Kairosz Kiadó, 2022.

58. Szabó György. In: Tóth, Arnold; Élesztős, László (szerk.) Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Budapest, Pulszky Társaság - Magyar Múzeumi Egyesület, 2022, 310.

59. Perczely Nándor. In: Tóth, Arnold; Élesztős, László (szerk.) Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Budapest, Pulszky Társaság - Magyar Múzeumi Egyesület, 2022, 265–265.

60. Pálffy Antal. In: Tóth, Arnold; Élesztős, László (szerk.) Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Budapest, Pulszky Társaság - Magyar Múzeumi Egyesület, 2022, 256–257.

61. Gnechchi-Ruscone Guido Alberto, Szécsényi-Nagy Anna, Koncz István, Csiky Gergely, Rácz Zsófia, Rohrlach A.B., Brandt Guido, Rohland Nadin, Csáky Veronika, Cheronet Olivia, Szeifert Bea, Rácz Tibor Ákos, Benedek András, Bernert Zsolt, Berta Norbert, Czifra Szabolcs, Dani János, Farkas Zoltán, Hága Tamara, Hajdu Tamás, Jászberényi Mónika, Kisjuhász Viktória, Kolozsi Barbara, Major Péter, Marcsik Antónia, Kovacsóczy Bernadett Ny., Balogh Csilla, Lezsák Gabriella M., Ódor János Gábor, Szelekovszky Márta, Szeniczey Tamás, Tárnoki Judit, Tóth Zoltán, Tutkovics Eszter K., Mende Balázs G., Geary Patrick, Pohl Walter, Vida Tivadar, Pinhasi Ron, Reich David, Hofmanová Zuzana, Jeong Choongwon, Krause Johannes: Ancient genomes reveal origin and rapid trans-Eurasian migration of 7th century Avar elites. CELL 185, 8 pp. 1402-1413. Paper: e21, 12 p. (2022)

62. Csáky Veronika, Gerber Dániel, Csiky Gergely, Koncz István, Szeifert Bea, Mende Balázs Gusztáv, Egyed Balázs, Pamjav Horolma, Marcsik Antónia, Molnár Erika, Pálfi György, Gulyás András, Kovacsóczy Bernadett, M. Lezsák Gabriella, Lőrinczy Gábor, Szécsényi-Nagy Anna, Vida Tivadar: Az avar kori elit eredetének és rokoni szerveződésének archeogenetikai vizsgálata. In: Türk Attila; Jancsik Balázs; Sudár Balázs (szerk.): "Hadak útján". A népvándorlaskor fiatal kutatóinak XXIX. konferenciája. = 29th Conference of scholars on the Migration Period, 2. kötet. Budapest, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Magyar Őstörténeti Kutatócsoport, Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, Régészettudományi Intézet, Martin Opitz Kiadó (2023), 59–78.

63. Néhány gondolat a Kárpát-medencei lemezes hajfonatkorongok keleti elterjedéséről. In: Kőrösi Csoma Sándor - Tények és érvek a magyarságkutatásban. Szerk.: Ferenczné Szócs Éva. Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Sepsiszentgyörgy, 2023. 472–481.

64. Некоторые мысли о параллелях венгерских пластинчатых наконечников эпохи обретения родины, обнаруженных к востоку от карпатского бассейна. In: Из истории культуры народов Северного Кавказа. Сборник научных статей / коллектив авторов; под ред. д-ра ист. н., доц. Ю.А. Прокопенко, к-та ист. н. С.Н. Малахова. – Ставрополь–Москва: Печатный Двор, 2023. – Вып. 16. 314–327.

65. Részleges lovastemetkezések a kelet-európai steppén. In: Határtalan Régészet 2023/3. 51–54.

66. Attila hun nagykirály temetése. A folyómeder és a hármaskoporsó. In: Határtalan Régészet 2023/3. 55–58.

67. László Gyula kolozsvári évei, 1940–1949. In: Rubicon 2023/9. 18–29.

68. Kunkovács, hogyan még nem láttuk. In: Magyar Hírlap, 2023.11.23.

69. „Nekem a sors fényképezőgépet adott a kezembe” In: Napútonline, 2023.12.01.